

Sajtó és Tájékoztatás

Az Európai Unió Bírósága
111/21. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY
Luxembourg, 2021. június 22.

A C-719/19. sz. ügyben hozott ítélet
Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

**Azon uniós polgár, akivel szemben kiutasítási határozatot hoztak, csak akkor
szerezhet a fogadó tagállam területén való új tartózkodási jogot, ha az e területen
való tartózkodásának ténylegesen véget vetett**

*Ugyanis a kiutasítási határozat nem minősül teljes mértékben végrehajtottnak azon egyszerű
ténynél fogva, hogy ezen uniós polgár fizikailag elhagyta az említett területet az említett
határozatban az önkéntes távozásra előírt határidőn belül*

2018. június 1-jei határozatával a Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid (igazságügyi és biztonsági államtitkár, Hollandia; a továbbiakban: államtitkár) megállapította, hogy a lengyel állampolgárságú FS jogellenesen tartózkodik Hollandia területén, mert már nem felel meg a 2004/38 irányelvnek¹ a három hónapot meghaladó tartózkodáshoz való jogra vonatkozó 7. cikkében előírt feltételeknek, és kötelezte őt a holland terület elhagyására. Az e határozattal szemben FS által benyújtott panaszt az államtitkár a 2018. szeptember 25-i határozatával (a továbbiakban: kiutasítási határozat) megalapozatlannak nyilvánította. Az államtitkár az önkéntes távozásra négyhetes határidőt állapított meg, amely 2018. október 23-án járt le, és amelyen túl FS a jogellenes tartózkodása miatt kitoloncolható.

FS mindenesetre legkésőbb 2018. október 23-án hagyhatta el Hollandia területét, mivel a német rendőrség ebben az időpontban bolti lopás miatt letartóztatta. FS azt állította, hogy a holland határ közelében Németországban lakik. FS azt is kifejtette, hogy marihuána függősége miatt naponta utazik Hollandiába azért, hogy ott marihuánát vásároljon. 2018. november 22-én FS-t lopás miatt elfogták egy hollandiai áruházban. Letartóztatását és rendőrségi őrizetbe vételét követően az államtitkár FS-t a származási országába való kitoloncolás céljából idegenrendészeti őrizetbe vette. E határozatot annak kockázata indokolta, hogy FS kivonja magát az idegenrendészeti ellenőrzés alól, és elkerüli vagy megghiúsítja távozásának előkészítését vagy a kitoloncolási eljárást.

2018. decemberi ítéletével a rechtbank Den Haag, zittingsplaats Groningen (Groningenben eljáró hágai bíróság, Hollandia) mint megalapozatlant elutasította az FS által az őrizetet elrendelő határozat ellen benyújtott keresetet. Ezen ítélettel szemben FS fellebbezést nyújtott be a Raad van State (államtanács, Hollandia), a kérdést előterjesztő bíróság előtt. E bíróság rámutatott, hogy az FS-sel szemben hozott kiutasítási határozat a tartózkodási irányelv 15. cikke értelmében vett kiutasítási határozat.² Ugyanezen bíróság szerint FS Hollandiába való visszatérését követő őrizetbe vételének jogszerűsége attól a kérdéstől függ, hogy őrizetbe vételének időpontjában ismét rendelkezett-e tartózkodási joggal. Következésképpen a Bíróságot arra kérték fel, hogy határozzon azokról a körülményekről, amelyek között a közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okoktól eltérő okok miatt kiutasítási határozattal érintett uniós polgár új tartózkodási jogra hivatkozhat a fogadó tagállamban.

¹ Az Unió polgárainak és családtagjaiknak a tagállamok területén történő szabad mozgáshoz és tartózkodáshoz való jogáról, valamint az 1612/68/EGK rendelet módosításáról, továbbá a 64/221/EGK, a 68/360/EGK, a 72/194/EGK, a 73/148/EGK, a 75/34/EGK, a 75/35/EGK, a 90/364/EGK, a 90/365/EGK és a 93/96/EGK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2004. április 29-i 2004/38/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2004. L 158., 77. o.; magyar nyelvű különkiadás 5. fejezet, 5. kötet, 46. o.; helyesbítés: HL 2009. L 274., 47. o.; a továbbiakban: tartózkodási irányelv)

² E rendelkezés többek között azt írja elő, hogy az ugyanezen irányelvnek „A beutazási és tartózkodási jog közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi okokból való korlátozása” című VI. fejezetében foglalt bizonyos eljárásokat (a 30. és 31. cikkben előírt eljárások) hasonlóan kell alkalmazni az uniós polgár és családtagjai szabad mozgását nem közrendi, közbiztonsági vagy közegészségügyi alapon korlátozó határozatokra.

A Bíróság nagytanácsban meghozott ítéletében kimondja, hogy az uniós polgárnak a fogadó tagállam területéről való kiutasítására vonatkozó, a tartózkodási irányelv 15. cikkének (1) bekezdése alapján azzal az indokkal hozott határozat, hogy ezen uniós polgár már nem rendelkezik ezen irányelv alapján e területen ideiglenes tartózkodáshoz való joggal, nem minősül teljes mértékben végrehajtottnak azon egyszerű ténynél fogva, hogy az említett uniós polgár fizikailag elhagyta az említett területet a kiutasítási határozatban az önkéntes távozásra előírt határidőn belül. A Bíróság szerint továbbá ahhoz, hogy ezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján az ugyanezen területen való új tartózkodási jog illesse meg, az ilyen kiutasítási határozattal érintett uniós polgárnak nem csupán fizikailag el kell hagynia a fogadó tagállam területét, hanem az e területen való tartózkodásának is ténylegesen véget kell vetnie, oly módon, hogy az említett területre való visszatérésekor nem tekinthető úgy, hogy tartózkodása valójában az ugyanezen területen való korábbi tartózkodásának folytatása.

A Bíróság álláspontja

E következtetés levonásához a Bíróság először is azt vizsgálja, hogy az uniós polgárnak a fogadó tagállamból való fizikai távozása önmagában elegendő-e ahhoz, hogy a vele szemben a tartózkodási irányelv 15. cikkének (1) bekezdése alapján hozott kiutasítási határozatot teljes mértékben végrehajtottnak lehessen tekinteni. E tekintetben a Bíróság megjegyzi, hogy az ilyen kiutasítási határozat időbeli hatálya nem tűnik ki ezen irányelv szövegéből. Ezt követően, tekintetbe véve e rendelkezés célját, az összefüggéseket, amelybe illeszkedik, valamint magának az említett irányelvnek a célját, a Bíróság megjegyzi, hogy a fogadó tagállam azon lehetősége, hogy kiutasítsa a területén már nem jogszerűen tartózkodó uniós polgárt, a tartózkodási irányelv azon sajátos célkitűzéséhez kapcsolódik, amely annak elkerülésére irányul, hogy az uniós polgárok és azok családtagjai indokolatlan terhet jelentsenek a fogadó tagállam szociális segítségnyújtási rendszerére az ideiglenes tartózkodásuk ideje alatt. A Bíróság ezenkívül rámutat, hogy az olyan értelmezés, amely azt mondja ki, hogy az uniós polgár fizikai távozása önmagában elegendő a kiutasítási határozat végrehajtásához, ezen uniós polgár számára annak lehetővé tételéhez vezetne, hogy több, egymást követő ideiglenes tartózkodásra hivatkozzon valamely tagállamban annak érdekében, hogy valójában folyamatosan ott tartózkodjon, miközben az ilyen polgár nem tesz eleget a huzamos tartózkodási jog tartózkodási irányelvben előírt feltételeinek. A Bíróság szerint az ilyen értelmezés nem állna összhangban a tartózkodási irányelv tágabb összefüggéseivel, amely a fogadó tagállam területén történő tartózkodáshoz való jog vonatkozásában fokozatos rendszert írt elő, amely a huzamos tartózkodás jogához vezet.

Emellett a Bíróság szerint a kiutasítási határozat végrehajtására az annak közlésétől számított legalább egy hónapos határidő biztosítása³ – mivel lehetővé teszi a szóban forgó polgár számára a távozásának előkészítését –, a tartózkodási irányelv 15. cikke (1) bekezdésének azon értelmezése mellett szól, amely szerint a kiutasítási határozat végrehajtására akkor kerül sor, amikor e polgár ténylegesen véget vet az e területen való tartózkodásának.

Másodszor a Bíróság hasznos iránymutatással szolgál a kérdést előterjesztő bíróság számára ahhoz, hogy az előtte folyamatban lévő jogvita összes körülményének átfogó értékelése alapján meg tudja határozni, hogy a szóban forgó uniós polgár ténylegesen véget vetett-e a fogadó tagállam területén való tartózkodásának oly módon, hogy a vele szemben hozott kiutasítási határozatot teljes mértékben végrehajtotta. E tekintetben a Bíróság mindenekelőtt kimondja, hogy az ilyen polgár számára annak előírása, hogy minden esetben köteles távol maradni a fogadó tagállamtól, például három hónapos időtartamig, annak érdekében, hogy ezen irányelv 6. cikkének (1) bekezdése alapján e tagállam területén való új tartózkodási jogra hivatkozhasson, ezen alapvető jog gyakorlásának olyan korlátozás alá rendelését jelentené, amely sem a Szerződésekben, sem ezen irányelvben nem szerepel. Mindazonáltal az e személy által a kiutasítási határozat meghozatalát követően a fogadó tagállam területén kívül töltött időtartam bizonyos jelentőséggel bírhat, minél hosszabb ugyanis az érintettnek a fogadó tagállam területétől való távolléte, az annál inkább alátámasztja a tartózkodása megszüntetésének tényleges jellegét. Egyébiránt az általa nyújtott többi hasznos iránymutatás között a Bíróság hangsúlyozza azon

³ A tartózkodási irányelv 30. cikkének (3) bekezdésében előírt és analógia útján az ezen irányelv 15. cikke alapján hozott határozatra is alkalmazandó.

tényezők összességének jelentőségét, amelyek az érintett uniós polgár és a fogadó tagállam közötti kapcsolatok megszakadását igazolják, mint például a bérleti szerződés felmondása vagy a költözés. A Bíróság pontosítja, hogy az ilyen tényezők relevanciáját az illetékes nemzeti hatóságnak az érintett uniós polgár sajátos helyzetét jellemző összes konkrét körülmény fényében kell értékelnie.

Végezetül a Bíróság pontosítja a kiutasítási határozat végrehajtása elmulasztásának következményeit. Ezzel kapcsolatban a Bíróság jelzi, hogy ha e vizsgálatból az tűnik ki, hogy az uniós polgár nem vetett véget ténylegesen a fogadó tagállam területén való ideiglenes tartózkodásának, e tagállam nem köteles az e polgárral szemben már meghozott kiutasítási határozatot megalapozó ugyanazon tények alapján új kiutasítási határozatot hozni, hanem az előbbi határozatra támaszkodhat annak érdekében, hogy e polgárt a területének elhagyására kötelezze. Mindazonáltal a Bíróság pontosítja, hogy a körülményekben beállt jelentős változás, amely lehetővé tenné az uniós polgár számára, hogy teljesítse a tartózkodási irányelv 7. cikkében előírt, a három hónapot meghaladó tartózkodásra vonatkozó feltételeket, megfosztaná a vele szemben hozott kiutasítási határozatot minden joghatásától, és annak végre nem hajtása ellenére azt követelné meg, hogy az érintett tagállam területén való tartózkodását jogszerűnek tekintsék. A tagállam azon lehetőségét illetően, hogy az uniós jogban az ilyen ellenőrzésekkel kapcsolatban előírt korlátozások ellenére, ellenőrizze a kiutasítási határozat teljes mértékű végrehajtását, a tartózkodási irányelv bizonyos rendelkezéseinek célja az, hogy lehetővé tegyék a fogadó tagállam számára annak biztosítását, hogy más tagállamok állampolgárainak a területükön való ideiglenes tartózkodása megfelelően ezen irányelvnek.⁴ A Bíróság legvégül kimondja, hogy az uniós polgárral szemben a tartózkodási irányelv 15. cikkének (1) bekezdése alapján hozott kiutasítási határozatra vele szemben nem lehet hivatkozni, amennyiben az ezen irányelvnek az fogadó tagállam területére való beutazás jogát előíró 5. cikke alapján e polgár az ott-tartózkodástól eltérő célból eseti jelleggel kíván beutazni az említett területre.

EMLÉKEZTETŐ: Az előzetes döntéshozatali eljárás lehetővé teszi a tagállami bíróságok számára, hogy az előttük folyamatban lévő jogvita keretében az uniós jog értelmezésére vagy valamely uniós jogi aktus érvényességére vonatkozó kérdést terjesszenek a Bíróság elé. A Bíróság nem dönti el a tagállami bíróság előtti jogvitát. A nemzeti bíróság feladata, hogy az ügyet a Bíróság határozata alapján elbírálja. E határozat a tartalmilag hasonló kérdésben eljáró más nemzeti bíróságokat is köti.

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

A kihirdetés napján az ítélet [teljes szövege](#) megtalálható a CURIA honlapon.

Sajtófelelős: Lehóczki Balázs ☎ (+352) 4303 5499

⁴ Ez különösen igaz a tartózkodási irányelv 5. cikkének (5) bekezdésére, amely szerint a tagállam megkövetelheti az érintett személytől, hogy észszerű és hátrányos megkülönböztetéstől mentes határidőn belül jelentse be a területén való jelenlétét, és az ezen utóbbi kötelezettség, akár csak a bejelentkezési kötelezettség megsértése esetén az érintett személy arányos és hátrányos megkülönböztetéstől mentes szankcióval sújtható.